

Nota voor de Raad voor Maatschappelijk Welzijn
Zitting van 24 mei 2018

Onderwerp . Rekening van het dienstjaar 2017

In uitvoering van artikel 89 van de organieke wet van 8 juli 1976 over de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn wordt de Raad voor Maatschappelijk Welzijn verzocht zich uit te spreken over de rekening van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van het dienstjaar 2017.

De hierbij gevoegde nota onderzoekt en analyseert de rekening 2017 volgens de punten :

- I. Onderzoek door de technische groep
 - 1. Inleidende nota
 - 2. De wettelijkheid van de begrotingsrekening
 - 3. Speciale opmerkingen in verband met de voorgeschreven overeenkomst tussen de ontvangsten en de uitgaven
 - 4. Naleving van uitgavenkredieten
 - 5. Financiële situatie van het Centrum
 - 6. Boekhoudkundig resultaat dienstjaar 2017
- II. Analyse
 - 1. Globale situatie van de rekening 2017
 - 2. Situatie van de exploitatierekening
 - 3. Situatie van de investeringsrekening

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn wordt verzocht de rekening van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn voor het dienstjaar 2017 vast te stellen.

Sophie HELBIG
Ontvanger

I. Onderzoek door de technische groep

In overeenstemming met artikel 75 van het Algemeen Reglement op de Boekhouding van de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, werd de rekening 2017 onderworpen aan het advies van de technische groep bestaande uit :

Mijnheer LEISTERH David, Voorzitter
Mijnheer PARDON Pierre, Secretaris
Mevrouw HELBIG Sophie, Tijdelijke Ontvanger

1. Inleidende nota

Dit commentaar heeft alleen betrekking op de begrotingsrekening.

2. De wettelijkheid van de begrotingsrekening

De leden van de technische groep verklaren dat, bij hun weten, alle wettelijke bepalingen in verband met het opmaken van de begrotingsrekening nageleefd werden.

Alle vereiste boeken en documenten werden opgemaakt overeenkomstig de voorschriften van artikels 38 en 39 van het Algemeen Reglement op de boekhouding van de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3. Speciale opmerkingen in verband met de voorgeschreven overeenkomst tussen de ontvangsten en de uitgaven

3.1. Voorschotten op sociale prestaties

De vastgelegde uitgaven 2017 geboekt op de artikels van de subfunctie 8290 "Voorschotten op sociale prestaties" hebben alle geleid tot het opstellen van een vastgesteld recht.

In deze subfunctie bestaat voor elk artikel een evenwicht tussen de definitieve vastleggingen en de definitieve vastgestelde rechten.

3.2. Sociale hulp

De vastgestelde uitgaven 2017 geboekt op de artikels van de subfunctie 8320 in verband met de uitgaven van het leefloon evenals deze voortvloeiend uit de toepassing van de wet van 2 april 1965 op het ten laste nemen van de hulp door de OCMW's, hebben het voorwerp uitgemaakt van het opmaken van een vastgesteld recht.

Er bestaat een algemene overeenstemming tussen de ontvangsten- en de uitgavenartikels betreffende deze tussenkomsten.

Leefloon :

Uitgaven			Ontvangsten				
8320	33310	05	3.730.128,73	8320	46510	05	2.052.225,45 (Vers: 654,65) 55%
8320	33330	05	18.341,00	8320	46530	05	11.921,65 65%
8320	33340	05	395.828,43	8320	46540	05	395.828,43 100%
8320	33350	05	497.216,61	8320	46550	05	501.125,66 (Vers : 3.909,05) 100%
				83208	46530	05	142.829,53

De technische groep stelt kleine verschillen vast. Ze zijn de gevolgen van ontvangsten die te laat op de artikels 46510/05 en 46550/05 geboekt werden. De Secretaris en de Ontvanger verbinden zich ertoe de nodige verbeteringen in 2018 te maken (deze ontvangsten als oninbare te registreren) en een meer strikte procedure i.v.m. de leefloon-ontvangsten in te voeren.

Wet van 1965 :

Uitgaven				Ontvangsten			
8320	33430	21	153.671,55	8320	46530	03	153.671,57
8320	33481	21	4.330,10	8320	46581	03	4.330,10
8320	33490	21	42.492,74	8320	46590	03	42.492,74

3.3. Sociale tekorten

Het sociale tekort werd tegen geboekt door de overeenkomende ontvangsten voor volgende functies:

Rusthuis

Uitgaven				Ontvangsten				
8320	33410	10	160.288,17	8341	16200	1	160.288,17	Ten laste bewoners
8446	12400	11	171.400,00	8341 16100 7 187.389,40				
83354	12400	11	15.989,40					

Klusdienst

Uitgaven				Ontvangsten				
8320	33400	29	6.689,53	8447	16200	1	6.689,53	Ten laste klusdienst

Thuisbezorgde maaltijden

Uitgaven				Ontvangsten				
8320	33400	20	5.870.80	8446	16200	1	5.870.80	Ten laste thuisbezorgde maaltijden

4. Naleving van uitgavenkredieten

Met uitzondering van de volgende posities, werd geen enkel uitgavenkrediet voorzien op de begroting overschreden:

Functie	Code		Overschrijdingen	Voorwerp
8320	33310	05	389.628,73	Leefloon (55%)
8320	33330	05	1.152,79	Leefloon (Terugbet. Staat 100%)

De technische groep is van oordeel dat de bovenvermelde overschrijdingen verantwoord zijn, op basis van het principe van de verhouding tussen ontvangsten en uitgaven, van artikel 91 van de organieke wet van 8 juli 1976, over de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn en van artikel 10 van het Algemeen Reglement op de Comptabiliteit.

5. Financiële situatie van het Centrum

Het boekhoudkundig resultaat voor het dienstjaar 2017 vertoont een **mali van 426.441,58€.**

De rekening vertoont een mali in thesaurie van 1.804.318,34€ dat naar de volgende rekening dient te worden overgebracht.

In dit verband dient te worden opgemerkt dat de over te brengen kredieten naar het volgend dienstjaar voor de vastgelegde en nog te betalen uitgaven 2.626.791,26€ belopen, terwijl de niet gerealiseerde ontvangsten 4.546.495,30€ bedragen.

6. Boekhoudkundig resultaat dienstjaar 2017

Het boekhoudkundig resultaat is als volgt :

	Middelen	Gebruik	Resultaat van het dienstjaar
Exploitatie	19.349.485,53	19.012.252,73	337.232,80
Investering	1.940.463,70	2.704.138,08	-763.674,38
Totaal	21.289.949,23	21.714.557,31	-426.441,58

Drie verschillende formules laten toe het boekhoudkundig resultaat van 2017 te bekomen:

Boekhoudkundig resultaat vorige dienstjaren	1.936.692,86
Boekhoudkundig resultaat eigen dienstjaar	-426.441,58
Mali thesaurie 2016	-1.394.865,58
	115.385,70

Boekhoudkundig resultaat 2016	616.803,53
Boekhoudkundig resultaat eigen dienstjaar	-426.441,58
Oninbare/verzaakte aanwendingen	-74.976,25
	115.385,70

Te realiseren ontvangsten	4.546.495,30
Vastgestelde uitgaven	-2.626.791,26
Mali thesaurie 2017	-1.804.318,34
	115.385,70

I	Boekhoudkundig resultaat 2017	115.385,70
(1)	Fonds voor onzekere schuldvorderingen 2017	476.566,93
(2)	Fonds voor onzekere schuldvorderingen 2018	465.312,15
(3)=(2)-(1)	Overboeking uit fonds onzekere schuldvorderingen	-11.254,78
II = I - (3)	Finaal resultaat 2017 over te dragen naar begroting 2018	126.640,48

Bijgevolg zal de gemeentelijke toelage voor het jaar 2018 verminderd worden met een bedrag van 126.640,48€.

II. Analyse

1. Globale situatie van de rekening 2017 in vergelijking met de rekening 2016 en met de begrotingen

	2016				2017					
	Begroting 2016		2016		Begroting 2017		2017		Evolutie 2016/2017	
	Exploitatie	Investerings	Exploitatie	Investerings	Exploitatie	Investerings	Exploitatie	Investerings	Exploitatie	Investerings
Ontvangsten	18.991.148,90	4.628.500,00	18.124.822,90	1.568.895,79	20.004.365,00	4.926.700,00	19.349.485,53	1.940.463,70	6,76%	23,68%
Overgedragen Resultaat	478.931,10				616.803,53					
Uitgaven	18.859.010,00	5.239.570,00	17.209.476,34	2.281.816,93	19.811.518,53	5.736.350,00	19.012.252,73	2.704.138,08	10,48%	18,51%
Boni/Mali eigen dienstjaar	611.070,00	-611.070,00	915.346,56	-712.921,14	809.650,00	-809.650,00	337.232,80	-763.674,38	-63,16%	7,12%
	0,00		202.425,42		0,00		-426.441,58		-311%	

Tabel 1

De rekening 2017 vertoont een mali van 426.441,58 EUR. Dat kan verklaard worden door een belangrijke toename van de exploitatie-uitgaven (+10,5%) die niet gecompenseerd wordt door de toename van de exploitatieontvangsten (+6,8%). Het exploitatieresultaat is dus bijna 600.000 EUR lager dan in 2016, en ook +/- 475.000 EUR lager dan gebudgetteerd.

2. Situatie van de exploitatierekening

2.1. Per economische rubriek en in vergelijking met de begroting

		Begroting		Rekening		% rekening / begroting		Evolutie 2017 tg
		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Ontvangsten		18.991.148,90	20.004.365,00	18.124.822,90	19.349.485,53	95,44%	96,73%	6,76%
60	Prestaties	5.035.530,00	5.098.680,00	4.835.432,08	4.542.605,83	96,03%	89,09%	-6,06%
61	Overdrachten	13.937.850,38	14.898.355,00	13.278.816,92	14.806.156,04	95,27%	99,38%	11,50%
62	Fin. opbrengsten	7.330,00	7.330,00	135,38	92,04	1,85%	1,26%	-32,01%
67	Overboeking	10.438,52	0,00	10.438,52	631,62			
Uitgaven		18.859.010,00	19.811.518,53	17.209.476,34	19.012.252,73	91,25%	95,97%	10,48%
70	Personeel	10.253.660,00	10.494.180,00	9.516.274,69	10.119.390,62	92,81%	96,43%	6,34%
71	Werking	2.531.315,00	2.621.589,00	2.064.005,41	2.180.559,29	81,54%	83,18%	5,65%
72	Herverdeling	5.978.535,00	5.995.896,00	5.540.050,64	6.022.601,31	92,67%	100,45%	8,71%
7X	Fin. lasten	85.500,00	112.300,00	86.055,94	108.144,19	100,65%	96,30%	25,67%
7Y	Overboeking	10.000,00	587.553,53	3.089,66	581.557,32	30,90%	98,98%	n.r.

Tabel 2

Commentaar op tabel 2 :

- De prestatieontvangsten zijn met 6% gedaald en de realisatie van die begroting is kleiner dan 90%. Dit geldt in het bijzonder voor de ontvangsten van bezoldigingen.
- De personeelskosten zijn met 6,34% toegenomen in 2017 tegenover 2016 (+603.000 EUR) maar blijven daarmee binnen de begroting (96% realisatie).
- Er is opnieuw een aanzienlijke vermeerdering van de herverdelingsuitgaven in 2017 (8,71%, bijna 500.000 EUR). Meer verklaring daarover wordt verder gegeven.

2.2.Ontvangsten per functie en in vergelijking met de begroting

Exploitatieontvangsten		Begroting		Realisatie		% réal./begroting		Evolutie 2017/2016	
Functie		2016	2017	2016	2017	2016	2017		
90	Algemene ontvangsten en uitgaven	5.838.730,38	6.674.150,00	5.859.611,99	6.667.804,54	100,36%	99,90%	808.000	13,79%
290	Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn	215.980,00	255.450,00	227.679,53	257.219,31	105,42%	100,69%	30.000	12,97%
690	Overboekingen	10.438,52	0,00	10.438,52	631,62	100,00%		-10.000	-93,95%
1230	Algemene administratie	137.540,00	167.410,00	140.178,24	162.413,13	101,92%	97,02%	22.000	15,86%
1290	Privaat patrimonium	240.910,00	194.280,00	222.475,01	171.756,47	92,35%	88,41%	-51.000	-22,80%
1360	Wagenpark	0,00	0,00	69,65	0,00				
8015	Energiefonds	13.260,00	14.000,00	14.052,96	13.387,90	105,98%	95,63%	-1.000	-4,73%
8290	Voorschotten	44.000,00	48.000,00	16.507,77	19.456,63	37,52%	40,53%	3.000	17,86%
8320	Sociale bijstand	4.519.445,00	4.539.785,00	4.162.119,25	4.351.544,36	92,09%	95,85%	189.000	4,55%
83208	Sociale bijstand - + 10%	0,00	40.000,00		142.829,53		357,07%		
8341	Bejaardentehuizen	6.433.450,00	6.527.135,00	6.236.370,44	6.200.081,83	96,94%	94,99%	-36.000	-0,58%
8370	Onderhoudsgelden	0,00	0,00	165,00	180,00			0	9,09%
8446	Thuisbezorgde maaltijden	253.300,00	253.300,00	238.760,25	253.982,21	94,26%	100,27%	15.000	6,38%
8447	Klusjesdienst	62.320,00	62.320,00	42.690,44	42.361,26	68,50%	67,97%	0	-0,77%
83354	Dagcentra	295.600,00	294.270,00	268.030,44	273.287,92	90,67%	92,87%	5.000	1,96%
83601	Lokaal Opvanginitiatief	406.265,00	452.595,00	290.902,08	427.831,40	71,60%	94,53%	137.000	47,07%
84492	Sociale en beroepsherinschakeldienst	299.560,00	261.220,00	211.190,89	190.477,75	70,50%	72,92%	-21.000	-9,81%
9240	Woningen voor bejaarden	220.350,00	220.450,00	183.580,44	174.239,67	83,31%	79,04%	-9.000	-5,09%
Totaal		18.991.148,90	20.004.365,00	18.124.822,90	19.349.485,53	95,44%	96,73%	1.081.000	6,76%

Tabel 3

Commentaar op tabel 3 :

- De exploitatieontvangsten zijn met +/- 1.081.000 EUR gestegen in 2017 ten opzicht van 2016. 96,73% van de begrotingsdoeleinden 2017 werden gerealiseerd.
- 0090 : De algemene ontvangsten zijn met +/- 808.000 EUR toegenomen.
De vermeerdering betreft vooral een gemeentelijke tussenkomst in kapitaal (580.000 EUR) voor de renovatie/uitbreiding van het rusthuis.
- 8320 : Sociale bijstand: de ontvangsten zijn met 189.000 EUR gestegen. Het gaat hier over een vermeerdering van de leefloonontvangsten (terugbetaling door Staat): + 350.000 EUR en verschillende kleine verminderingen in andere posten (bv terugbetalende tussenkomsten).
- 83601 : Lokaal Opvanginitiatief : De terugbetaling van de exploitatiekosten is met 137.000 EUR toegenomen.

2.3. Uitgaven per functie en in vergelijking met de begroting

Exploitatie-uitgaven		Begroting		Realisatie		% real./begroting		Evolutie 2017/2016	
Functie		2016	2017	2016	2017	2016	2017		
90	Algemene ontvangsten en uitgaven	40.500,00	40.500,00						
690	Overboekingen	10.000,00	587.553,53	3.089,66	581.557,32	30,90%	98,98%	578.000	18722,70%
1230	Algemene administratie	2.133.905,00	2.147.599,00	1.904.519,96	2.051.472,22	89,25%	95,52%	147.000	7,72%
1290	Privaat patrimonium	188.845,00	156.595,00	175.587,72	140.819,31	92,98%	89,93%	-35.000	-19,80%
1360	Wagenpark	25.300,00	28.000,00	24.016,34	26.397,07	94,93%	94,28%	2.000	9,91%
8290	Voorschotten	44.000,00	48.000,00	16.507,77	19.456,63	37,52%	40,53%	3.000	17,86%
8320	Sociale bijstand	7.171.130,00	7.184.076,00	6.726.836,12	7.234.817,96	93,80%	100,71%	508.000	7,55%
8341	Bejaardentehuizen	6.892.400,00	7.130.110,00	6.298.359,04	6.757.151,49	91,38%	94,77%	459.000	7,28%
8352	Andere voorzieningen voor de jeugd	700,00	700,00	0,00	0,00				
8446	Thuisbezorgde maaltijden	205.950,00	205.750,00	194.894,82	205.600,00	94,63%	99,93%	11.000	5,49%
8447	Klusjesdienst	152.330,00	146.150,00	131.129,66	136.588,67	86,08%	93,46%	5.000	4,16%
8711	Dispensaria	1.500,00	1.500,00	926,72	814,38	61,78%	54,29%		-12,12%
83354	Dagcentra	489.370,00	517.980,00	448.636,99	497.959,57	91,68%	96,13%	49.000	10,99%
83601	Lokaal Opvanginitiatief	383.475,00	447.630,00	347.857,49	373.440,11	90,71%	83,43%	26.000	7,35%
84492	Sociale en beroepsherinschakeldienst	1.013.920,00	1.047.490,00	837.355,27	874.423,91	82,59%	83,48%	37.000	4,43%
844941	Sociale kruidenierswinkel		21.750,00		19.327,85		88,86%	19.000	
9240	Woningen voor bejaarden	105.685,00	100.135,00	99.758,78	92.426,24	94,39%	92,30%	-7.000	-7,35%
Totaal		18.859.010,00	19.811.518,53	17.209.476,34	19.012.252,73	91,25%	95,97%	1.802.000	10,48%

Tabel 4

Commentaar op tabel 4 :

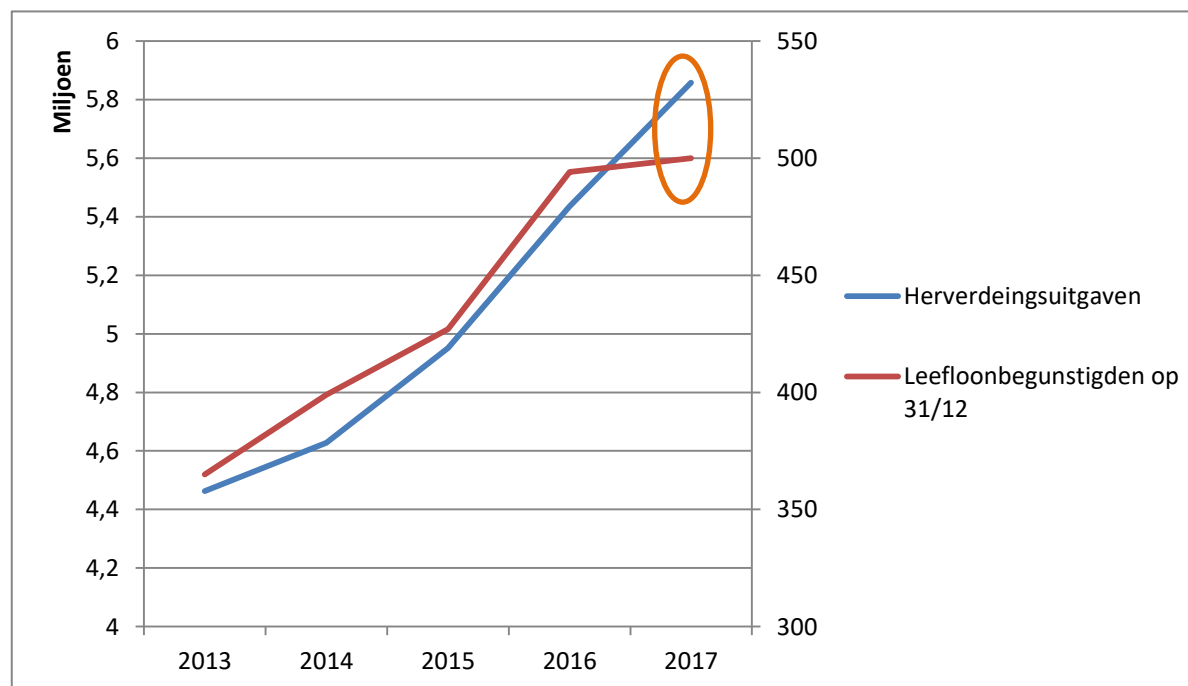
- De exploitatie-uitgaven zijn in totaal met +/- 1.802.000 EUR gestegen in 2017 in vergelijking met 2016. Dit betekent een realisatiegraad van 95,97% van de begroting 2017.
- De overboekingenuitgaven (functie 0690) zijn met 578.000 EUR gestegen. Deze verhoging wordt verklaard door twee speciale overboekingen in 2017 (BA 2017 nr5 – neutralisatie van boni 2016) :
 - 398.947 EUR : overboeking naar een provisiefonds voor risico's (om het eventuele verlies van “Optima” te dekken)
 - 92.897 EUR : overboeking naar het investeringsreservefonds (uitbreiding/renovatie Rusthuis)
- 8320 : De uitgaven i.v.m. de sociale bijstand zijn met +/-508.000 EUR gestegen. Ze overschrijden zelfs de budgettaire voorzieningen (100,71 %). Deze belangrijke verhoging (7,55%) is ten dele te wijten aan personeelskosten (+/-70.000 EUR) maar vooral aan de stijging van de sociale bijstand.

Hieronder staan de belangrijkste verhogingen in deze vak :

Sociale tussenkomsten - 8320	Verhoging 2016 => 2017	
Leefloon (55%)	234.000	7%
Leefloon (100%)	142.000	19%
<i>Diverse tussenkomsten :</i>		
Dienstverlening in natura	25.000	35%
Betaling huurwaarborgen	18.000	131%
Energiekosten	15.000	49%
Plaatsingskosten in rusthuizen	11.000	8%

Opm. : de voedselpakketten zijn in de categorie “dienstverlening in natura”

Sinds enkele jaren stijgt het totale bedrag van de herverdelingsuitgaven van de sociale bijstand constant, volgens de zelfde trend dan het aantal leefloonbegunstigden:

De curve van de uitgaven is in 2017 verder gestegen maar het aantal leefloonbegunstigden is slechts licht opgetrokken. Dat kan verklaard worden door een verschuiving van categorieën van begunstigden: meer alleenstaanden en veel minder samenwonenden. Er zij opgemerkt dat, naast de uitgaven, nemen de ontvangsten ook sterk toe (terugbetaling door de Staat 55% of 100%) (zie punt 2.2.) maar niet genoeg om de verhoging van de herverdelingsuitgaven te compenseren.

Een tussentijdse evaluatie (na 6 maanden) zou in 2018 nuttig zijn om na te zien of de structurele verhoging blijft bestaan en om eventuele maatregelen te nemen, bv budgettaire aanpassingen.

- 83354 : Dagcentra : Stijging van 49.000 EUR (bijna 11%). Dit is vooral te wijten aan de verhoging van personeelskosten (+43.000EUR).
- 8341 : De uitgaven van het rusthuis zijn met +/- 459.000 EUR toegenomen, meer dan 7%.
Dat kan verklaard worden door:
 - Personeelskosten, : +355.000 EUR
 - Diverse functioneringskosten: +50.000 EUR (wasserij, voeding, klein medisch materieel, ...)
 - Financiële lasten: +28.000 EUR (intresten op de nieuwe lening van 2.000.000 EUR voor de uitbreiding/renovatie)

2.4.Situatie van de investeringsrekening

	Functie	Vastleggingen	Ontvangsten (financiering)
0090	Algemene ontvangsten en uitgaven		580.000,00
0690	Overboekingen		15.179,13
1230	Algemene administratie	335.927,27	317.310,14
8341	Bejaardentehuizen	1.143.827,79	558.155,81
83601	Lokaal Opvanginitiatief	44.948,43	0,00
844941	Sociale kruidenierswinkel	22.917,85	0,00
	Andere functies	477.036,11	469.818,62
	Sub-totaal	2.024.657,45	1.940.463,70
	Terugebetaling van leningen	679.480,63	
	TOTAAL	2.704.138,08	1.940.463,70

Tabel 5

Bijna 2,7 Mio EUR investeringsuitgaven werden in 2016 vastgelegd, waarvan +/- 680.000 EUR voor de aflossing van het kapitaal van de leningen.

Voor de vastleggingen (met aftrek van de schuld) van 2 Mio EUR :

- 1,94 EUR worden door lening, overboeking van investeringsfonds of tussenkomst in kapitaal gefinancierd.
- De rest (+/- 84.000 EUR) wordt op eigen middelen gefinancierd (vooral LOI en kruidenierswinkel)
- De vastlegging voor de opdracht voor de aanduiding van een team projectontwerpers met het oog op de uitbreiding en de rehabilitatie van het rusthuis (901.000 EUR) wordt als volgt gefinancierd: 580.000 EUR door een tussenkomst in kapitaal van de Gemeente (Functie 0090) en voor de rest (321.000 EUR) door lening (functie 8341).